

Tuần 3 (Từ 20/9 đến 24/9)

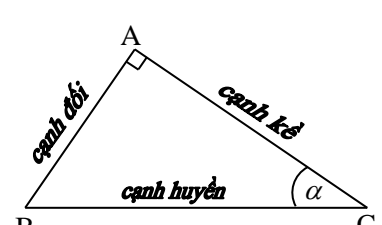
PHẦN HÌNH HỌC

Chương 1: HỆ THỨC LƯỢNG TRONG TAM GIÁC VUÔNG

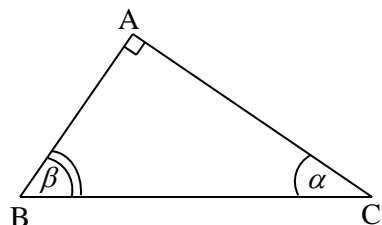
Bài 2: TỈ SỐ LƯỢNG GIÁC CỦA GÓC NHỌN

1. Kiến thức cần nhớ

1. Định nghĩa:

<p>1. $\sin \alpha = \frac{\text{đổi}}{\text{huyền}} = \frac{AB}{BC}$</p> <p>2. $\cos \alpha = \frac{\text{ke}}{\text{huyền}} = \frac{AC}{BC}$</p> <p>3. $\tan \alpha = \frac{\text{đổi}}{\text{ke}} = \frac{AB}{AC}$</p> <p>4. $\cot \alpha = \frac{\text{ke}}{\text{đổi}} = \frac{AC}{AB}$</p>	
--	---

2. Tỉ số lượng giác của hai góc phụ nhau (có tổng số đo bằng 90^0):

<p>Nếu $\alpha + \beta = 90^0$ thì:</p> <p>1) $\sin \alpha = \cos \beta$</p> <p>2) $\cos \alpha = \sin \beta$</p> <p>3) $\tan \alpha = \cot \beta$</p> <p>4) $\cot \alpha = \tan \beta$</p>	
--	--

3. Bảng tỉ số lượng giác của các góc đặc biệt:

α	30^0	45^0	60^0
$\sin \alpha$	$\frac{1}{2}$	$\frac{\sqrt{2}}{2}$	$\frac{\sqrt{3}}{2}$
$\cos \alpha$	$\frac{\sqrt{3}}{2}$	$\frac{\sqrt{2}}{2}$	$\frac{1}{2}$
$\tan \alpha$	$\frac{\sqrt{3}}{3}$	1	$\sqrt{3}$
$\cot \alpha$	$\sqrt{3}$	1	$\frac{\sqrt{3}}{3}$

4. Một số hệ thức giữa các tỉ số lượng giác của một góc nhọn:

Cho góc nhọn α , ta có:

1) $\sin^2 \alpha + \cos^2 \alpha = 1$

2) $\tan \alpha = \frac{\sin \alpha}{\cos \alpha}$

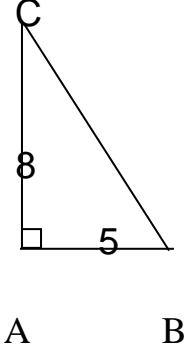
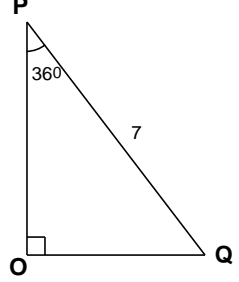
$$3) \cot \alpha = \frac{\cos \alpha}{\sin \alpha}$$

$$4) \tan \alpha \cdot \cot \alpha = 1$$

5. So sánh các tỉ số lượng giác:

- Khi góc nhọn α tăng dần thì $\sin \alpha$ và $\tan \alpha$ tăng, còn $\cos \alpha$ và $\cot \alpha$ giảm
Với cùng một góc nhọn α thì: $\sin \alpha < \tan \alpha$; $\cos \alpha < \cot \alpha$.

2. Một số ví dụ:

<p>Ví dụ 1. Tính BC; $\hat{B}$; $\hat{C}$ (làm tròn đến độ)</p> 	<p>Xét ΔABC vuông tại A có: $BC^2 = AB^2 + AC^2$ (ĐL Pyta go) $BC^2 = 5^2 + 8^2 = 89$ $\rightarrow BC = \sqrt{89} \approx 9,4$ (cm) $\tan C = \frac{AB}{AC} = \frac{5}{8} = 0,625$ $\Rightarrow \hat{C} = \tan^{-1}\left(\frac{5}{8}\right) \approx 32^\circ$ (phải bấm phím $0''''$) $\hat{B} = 90^\circ - \hat{C} = 90^\circ - 32^\circ = 58^\circ$</p>
<p>Ví dụ 2. Tính $\hat{Q}$; OP; OQ</p> 	<p>Xét ΔOPQ vuông tại O có: $\hat{Q} = 90^\circ - \hat{P} = 90^\circ - 36^\circ = 54^\circ$ $\sin \hat{P} = \frac{OQ}{PQ} \rightarrow \sin 36^\circ = \frac{OQ}{7}$ $\rightarrow OQ = 7 \cdot \sin 36^\circ \approx 4,1$ cm $OP = PQ \cdot \cos \hat{P} = 7 \cdot \cos 36^\circ$ $\approx 5,7$ cm</p>
<p>Bài tập 3. Giải tam giác ABC vuông tại A biết (tính các cạnh và các góc chưa biết)</p> <ol style="list-style-type: none"> AC = 10cm; $\hat{C} = 30^\circ$ AB = 10cm; $\hat{C} = 45^\circ$ BC = 20cm; $\hat{C} = 35^\circ$ AC = 18cm; AB = 21cm 	

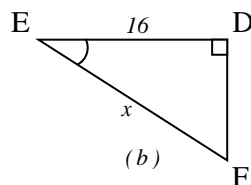
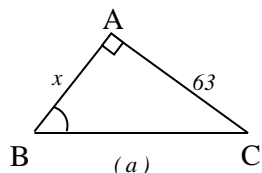
LUYỆN TẬP

Bài 1: Cho ΔABC vuông tại C, trong đó $AC = 0,9$ m, $BC = 1,2$ m. Tính các tỉ số lượng giác của góc B, từ đó suy ra các tỉ số lượng giác của góc A.

Bài 2: Cho ΔABC vuông tại A. Kẻ đường cao AH. Tính $\sin B$, $\sin C$, biết:

a) $AB = 13$ cm, $BH = 5$ cm. b) $BH = 3$ cm, $CH = 4$ cm.

Bài 3: Giá trị của x (làm tròn đến chữ số thập phân thứ 3) trong mỗi trường hợp sau. Biết $\tan B \approx 1,072$; $\cos E \approx 0,188$.

Hướng dẫn giải

Bài 1:

Xét ΔABC vuông tại C có

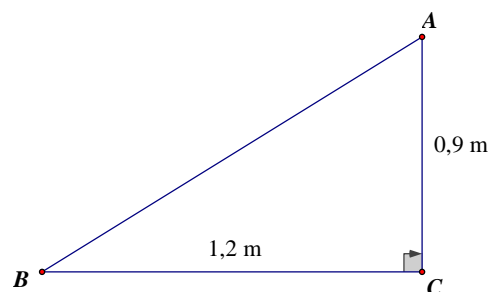
$$AB^2 = AC^2 + BC^2 \Rightarrow AB = 1,5m$$

$$\sin B = \frac{AC}{AB} = \frac{0,9}{1,5} = 0,6 = \cos A$$

$$\cos B = \frac{BC}{AB} = \frac{1,2}{1,5} = 0,8 = \sin A$$

$$\tan B = \frac{BC}{AC} = \frac{1,2}{0,9} = \frac{4}{3} = \cot A$$

$$\cot B = \frac{3}{4} = \tan A$$

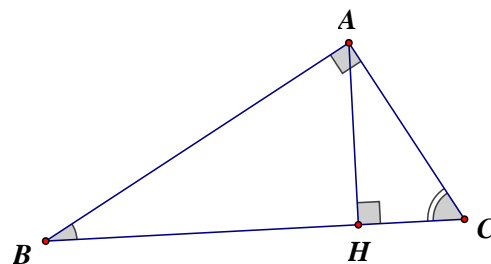
Bài 2:

a) $AB = 13$ cm, $BH = 5$ cm

Xét ΔABH vuông tại H có $AB^2 = AH^2 + BH^2 \Rightarrow AH = 12$ cm

$$\sin B = \frac{AH}{AB} = \frac{12}{13}$$

$$\cos B = \frac{BH}{AB} = \frac{5}{13} \Rightarrow \sin C = \frac{5}{13}$$

b) $BH = 3$ cm, $CH = 4$ cm

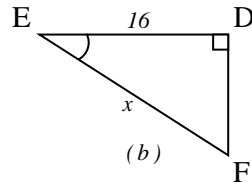
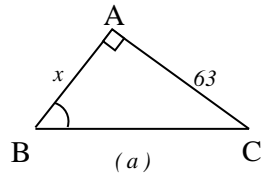
Xét ΔABC vuông tại A có: $BC = BH + HC = 3 + 4 = 7$ cm

$$AB^2 = BH \cdot BC = 3 \cdot 7 = 21 \Rightarrow AB = \sqrt{21} \text{ cm}$$

$$AC^2 = CH \cdot BC = 4 \cdot 7 = 28 \Rightarrow AC = 2\sqrt{7} \text{ cm}$$

$$\sin B = \frac{AC}{BC} = \frac{2\sqrt{7}}{7}; \sin C = \frac{AB}{BC} = \frac{\sqrt{21}}{7}$$

Bài 3:

a) Xét $\triangle ABC$ vuông tại A có: $\tan B = \frac{AC}{AB} \Rightarrow AB = \frac{AC}{\tan B} \approx \frac{63}{1,072} \approx 58,769$

b) Xét $\triangle DEF$ vuông tại D có: $\cos E = \frac{ED}{EF} \Rightarrow ED = EF \cdot \cos E \approx 16 \cdot 0,188 \approx 3,008 \text{ cm}$